

Jogalapok rendszere a GDPR-ban

dr. Osztopáni Krisztián
vizsgáló, NAIH

1. Hozzájárulás

Infotv. [3. § 7. pont]	GDPR [4. cikk 11. pont]
önkéntes	önkéntes
megfelelő tájékoztatás	konkrét és megfelelő tájékoztatás
egyértelmű	egyértelmű
félreérthetetlen	nyilatkozat vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet

1. Hozzájárulás

A Hatóság gyakorlata a hozzájárulás fogalmi elemeit érintően:

- *a kifejezettség*: az érintett aktív magatartását jelenti
- *önkéntesség*: az érintett számára valódi választási lehetőség álljon a rendelkezésre
- *félreérthetlenség*: a beleegyezés tudatossága
- *megfelelő tájékoztatás*: közérthető, átlátható előzetes tájékoztatás

1. Hozzájárulás

A GDPR új követelményei a hozzájárulással kapcsolatban:

1. **Az adatkezelőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett hozzájárult adatkezelés.** [7. cikk (1) bekezdés]
2. **Az adatkezelőnek biztosítania kell azt, hogy az érintett a hozzájárulását bármikor visszavonhassa, és a hozzájárulás visszavonását ugyanolyan egyszerű módon kell lehetővé tennie, mint annak megadását.** [7. cikk (3) bekezdés]
3. **A hallgatás, az előre bejelölt négyzet vagy a nem cselekvés nem minősül hozzájárulásnak.** [(32) preambulumbekkezdés]

1. Hozzájárulás

4. **A hozzájárulás megadása nem tekinthető önkéntesnek, ha az érintett nem rendelkezik valós vagy szabad választási lehetőséggel, és nem áll módjában a hozzájárulás anélküli megtagadása vagy visszavonása, hogy ez kárára válna. [(42) preambulumbekkezdés]**
5. **Nem tekinthető önkéntesnek a beleegyezés, ha nem tesz lehetővé külön-külön hozzájárulást a különböző személyes adatkezelési műveletekhez. [(43) preambulumbekkezdés]**
6. **Nem tekinthető önkéntesnek a hozzájárulás, ha a szerződés teljesítését olyan adatkezeléshez való hozzájárulásához kötik, amely adatkezelés nem szükséges a szerződés teljesítéséhez. [(43) preambulumbekkezdés, 7. cikk (4) bekezdés]**

1. Hozzájárulás

7. **A hozzájárulás nem szolgálhat érvényes jogalapként akkor, ha az érintett és az adatkezelő között egyértelműen egyenlőtlen viszony áll fenn (például ha az adatkezelő közhatalmi szerv).**
[(43) preambulumbekkezdés]

8. **Az adatkezelő írásbeli nyilatkozaton keresztül szerzik be az érintett hozzájárulását, akkor a nyomtatványon a hozzájárulás iránti kérelmet egyértelműen és világosan el kell választani a szerződés többi részétől, valamint ezen kérelmet érthető és egyszerű nyelvezettel kell az adatkezelőnek megfogalmaznia.**
[7. cikk (2) bekezdés]

1. Hozzájárulás

A GDPR (171) preambulumbekkezdés:

„Ha az adatkezelés a 95/46/EK irányelv szerinti hozzájáruláson alapul és az érintett az e rendeletben foglalt feltételekkel összhangban adta meg hozzájárulását, nem kell ismételt az érintett engedélyét kérni ahhoz, hogy az adatkezelő e rendelet alkalmazási időpontját követően is folytathassa az adatkezelést.”

2. Szerződéskötés jogalapja

Infotv. [6. § (4) bekezdés]	GDPR [6. cikk (1) bekezdés b) pont]
<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="529 715 1309 872">1. Milyen tájékoztatásnak kell benne lennie az írásban kötött szerződésben. <li data-bbox="529 943 1378 1272">2. A szerződésnek félreérthetetlen módon tartalmaznia kell, hogy az érintett aláírásával hozzájárul adatainak a szerződésben meghatározottak szerinti kezeléséhez.	<p data-bbox="1454 829 2277 1158">Az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges.</p>

2. Szerződéskötés jogalapja

A szerződéses jogalap megfelelő jogalap lehet arra az esetre, ha az adatkezelő ún. „kötelezően megadandó” adatokat kér az érintettől.

A GDPR ezen jogalapjának alkalmazása nem vezethet ahhoz, hogy valamely, a szerződés végrehajtásához nem szükséges adatkezelés esetében a hozzájárulás helyett a rendelet e jogalapját alkalmazza az adatkezelő, és emiatt az adatkezelő nem szerzi be az érintett hozzájárulását.

3. Érdekmérlegelés jogalapja

Infotv. [6. § (1) bekezdés b) pont]	GDPR [6. cikk (1) bekezdés f) pont]
az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel jár	az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdeke
az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll	kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé
	így különösen, ha az érintett gyermek

3. Érdelmérlegelés jogalapja

A jogos érdek fennállásának megállapításához meg kell vizsgálni többek között azt, hogy az érintett az adatkezeléssel összefüggésben számíthat-e ésszerűen arra, hogy az adott célból személyes adatainak kezelésére kerülhet sor.

Jogos érdekről lehet szó, amikor releváns kapcsolat áll fenn az érintett és az adatkezelő között, például olyan esetekben, amikor az érintett az adatkezelő ügyfele vagy annak alkalmazásában áll.

3. Érdekmérlegelés jogalapja

A GDPR néhány példát is említ , hogy mely adatkezelések esetében is alkalmazható az érdekmérlegelés jogalapja:

- személyes adatok közvetlen üzletszerzési célú kezelése
- a vállalkozáscsoporton belül belső adminisztratív célból személyes adatok továbbítása
- büntetőfeljelentéshez szükséges adatok továbbítása a nyomozó hatóságnak
- jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges adatkezelés

4. Jogi kötelezettség jogalapja

Infotv. [6. § (1) bek., (5) bek. a) pont]	GDPR [6. § (1) bekezdés c) pont]
az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel jár	az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges
az adatkezelés az érintett hozzájárulásán alapul és nincs kifejezett törvényi rendelkezés	
az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges	
	uniós vagy tagállami jogszabálynak kell rendelkeznie az adatkezelésről

5. Jogszabályi felhatalmazás

Infotv. [5. § (1) bekezdés b) pont]

Személyes adat abban az esetben kezelhető, ha törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (kötelező adatkezelés).

GDPR [6. cikk (1) bekezdés e) pont]

Az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.

6. Különleges adatok kezelése

Az Infotv. 5. § (2) bekezdése értelmében különleges adat kezelésére az alábbi jogalapok álltak rendelkezésre:

- az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul
- az Infotv. 3. § 3. pont a) alpontjában foglalt adatok esetében nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges, vagy azt az Alaptörvényben biztosított alapvető jog érvényesítése, továbbá a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése érdekében vagy honvédelmi érdekből törvény elrendeli
- bűnügyi személyes adatok esetében törvény közérdeken alapuló célból elrendeli

6. Különleges adatok kezelése

A GDPR 9. cikk (1) bekezdése felsorolja a különleges adatokat (a bűnügyi személyes adatokat nem sorolja ide), majd az uniós jogalkotó főszabályként kijelenti: a személyes adatok különleges kategóriáinak kezelése tilos.

Ezen főszabály alól az uniós jogalkotó 10 kivételt határoz meg a GDPR 9. cikk (2) bekezdésében, így például:

- az érintett kifejezett hozzájárulása
- munkahelyi orvosi alkalmassági vizsgálat
- jogi igények érvényesítése, előterjesztése

6. Különleges adatok kezelése

A büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokra és a bűncselekményekre vonatkozó személyes adatok kezelésére kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha

- az közhatalmi szerv adatkezelésében történik, vagy
- ha az adatkezelést tagállami jog lehetővé teszi.

6. Különleges adatok kezelése

Az erkölcsi bizonyítvány alapján a nyilvántartó hatóság épp azt tanúsítja, hogy az érintettől nincs bűnügyi személyes adat az állami nyilvántartásba.

Az alábbiak kérhetőek a nyilvántartó hatóságtól:

- valamely törvénynek való megfelelést tanúsítása (például a pénzügyi intézménynél vezető állású munkavállaló esetében)
- büntetlen előélet tanúsítása
- az érintett nem áll közügyek eltiltásának hatálya alatt
- az érintett nincs eltiltva foglalkozástól vagy tevékenységtől

Köszönöm a figyelmet!

dr. Osztopáni Krisztián

osztopani.krisztian@naih.hu